

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Dlaczego jedne kraje są biedne a inne bogate?

dr Baha Kalinowska-Sufinowicz

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

23 maja 2013 r.

Organizatorzy

Partner strategiczny

NBP

Narodowy Bank Polski

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIĘCY.PL

Plan wykładu

1. Ustrój gospodarczy
2. PKB i wzrost gospodarczy
3. Od czego zależy wzrost gospodarczy?
4. Inflacja
5. Dobrobyt dla wszystkich?
6. Warsztaty

1. Ustrój gospodarczy

Ustrój gospodarczy...

to **normy i reguły prawa**, które przesądzają o tym, komu oraz jakie przysługują uprawnienia do posiadania dóbr i zasobów gospodarczych oraz kto i jakie może – bądź musi – wykonywać czynności gospodarcze

2. PKB i wzrost gospodarczy

PKB...

- wartość produkcji wytworzonej w gospodarce w ciągu roku

liczymy sumując:

- wartość wszystkich nowo wytworzonych **produktów**
- albo
- wartość wszystkich **dochodów** zarobionych przez pracujących

albo:

- wartość wszystkich **wydatków** w gospodarce (gospodarstw domowych, przedsiębiorstw i państwa)

2. PKB i wzrost gospodarczy

Miary wzrostu gospodarczego

- zmiany **bezwzględne** produktu krajowego brutto (PKB)
(przyrost lub spadek)

Przykłady

- zmiany PKB ogółem
- zmiany PKB na 1 mieszkańca

2. PKB i wzrost gospodarczy

Przykład liczbowy dla Polski

zmiany **PKB ogółem**

- w 2004 roku: 922 157 mln PLN
- w 2010 roku: 1 416 447 mln PLN
- zmiana pomiędzy 2004 i 2010: **494 290 mln PLN**

zmiany **PKB na 1 mieszkańca**

- w 2000 roku: 19 458 PLN
- w 2009 roku: 35 218 PLN
- zmiana pomiędzy 2000 i 2009: **15 760 PLN**

Zygmunt, obrazileś się czy co?

w ogóle już mnie nie odwiedzasz...

2. PKB i wzrost gospodarczy

Miary wzrostu gospodarczego

- zmiany **względne** PKB – stopa wzrostu gospodarczego – o ile nam się polepszyło w porównaniu do np. roku poprzedniego

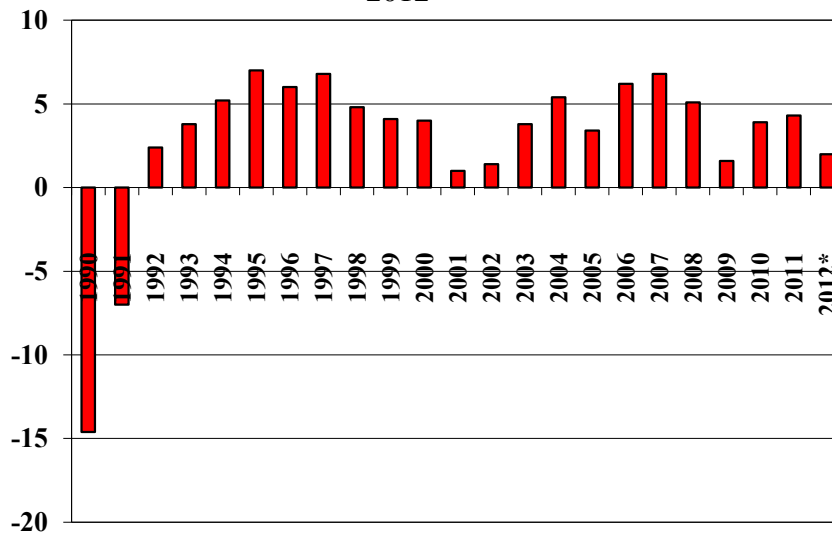
Przykłady

- dynamika PKB w cenach stałych
- dynamika PKB na 1 mieszkańca

Przykład liczbowy dla Polski

- dynamika PKB w cenach stałych w Polsce w 2008 roku w porównaniu do 2007 roku wyniosła: 105,0%

Wykres. 1. Stopa wzrostu gospodarczego w Polsce w latach 1990-2012

Źródło: Portal Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, www.stat.gov.pl [dostęp: 26.02.2012].

3. Od czego zależy wzrost gospodarczy?

Czynniki wzrostu gospodarczego

(I podział – podejście klasyczne)

- praca
- kapitał
- ziemia

- postęp techniczny

3. Od czego zależy wzrost gospodarczy?

Czynniki wzrostu gospodarczego

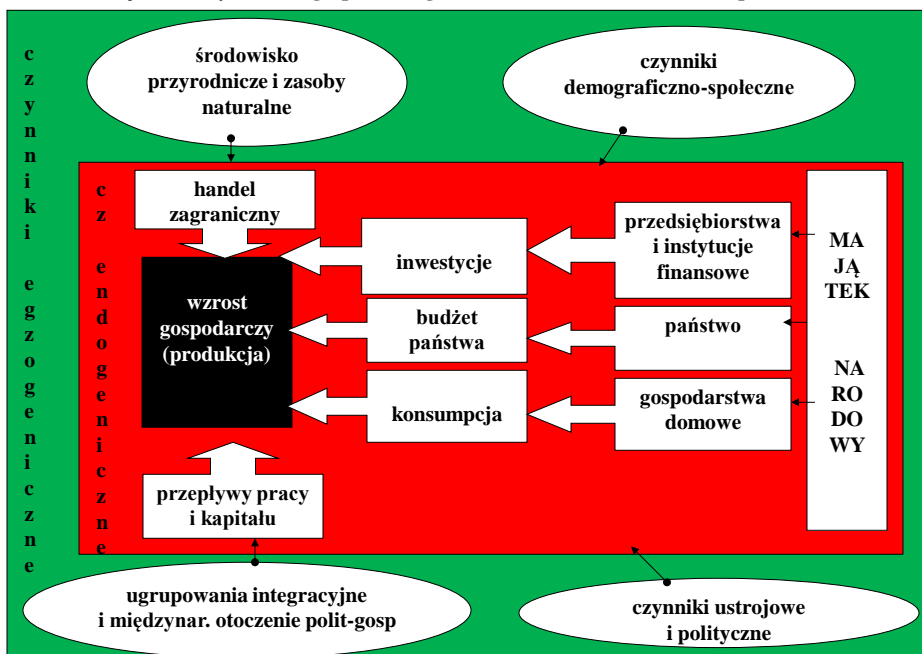
(II podział)

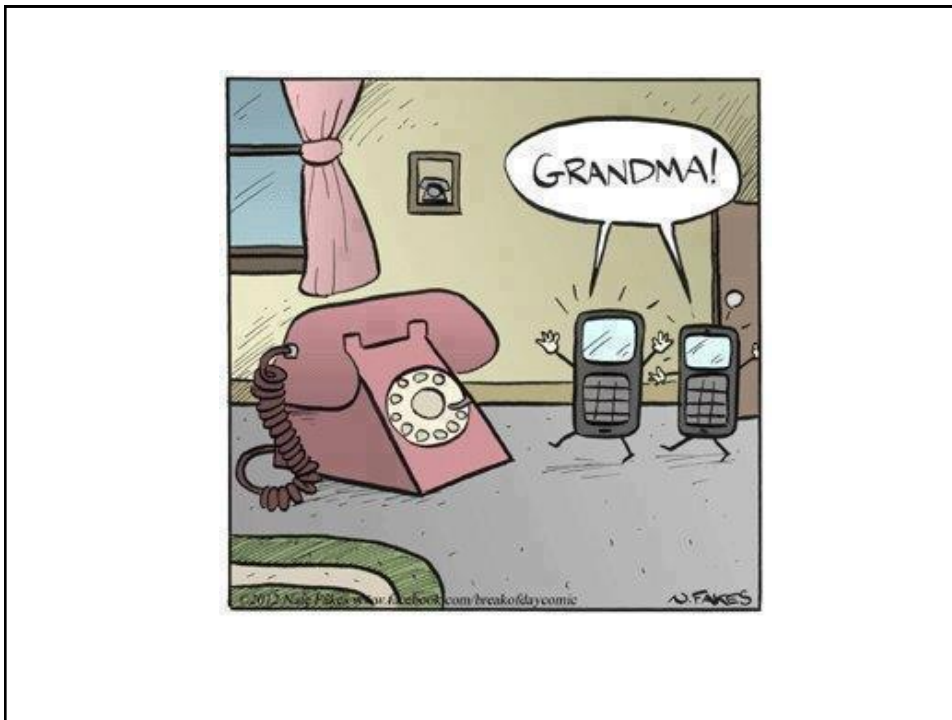
- czynnik osobowy – czynnik pracy
- czynnik majątkowy – środki kapitałowe wykorzystywane przez człowieka w procesie pracy

Model jakościowy wzrostu gospodarczego

Źródło: Opracowanie własne

3. Od czego zależy wzrost gospodarczy?

Warunek wzrostu stopy życiowej

- żyje nam się lepiej, jeżeli wzrost gospodarczy jest szybszy od wzrostu liczby ludzi
- wtedy przybywa dóbr i usług na 1 mieszkańca

Wzrost gospodarczy a zmiany cen

- Inflacja zmienia stopę wzrostu gospodarczego *in plus* (fałszywie podwyższa)
- Deflacja – *in minus* (fałszywie zaniża)

3. Od czego zależy wzrost gospodarczy?

Wzrost a rozwój gospodarczy

- rozwój gospodarczy – proces szerszy niż wzrost
- rozwój = zmiany zdolności wytwórczych, produkcji, gospodarki, konsumpcji oraz środowiska naturalnego

4. Inflacja

Inflacja

proces wzrostu ogólnego poziomu cen

Deflacja

proces spadku ogólnego poziomu cen

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych

- mierzy koszt pewnego rynkowego koszyka dóbr i usług konsumpcyjnych (żywność, odzież, mieszkanie, transport i inne),
- ok. 1000 produktów

4. Inflacja

*„Poprzednio chodziliśmy do sklepów z pieniędzmi
w kieszeniach,
a wracaliśmy z żywnością w koszykach.
Teraz idziemy z pieniędzmi w koszykach,
a wracamy z żywnością w kieszeniach”*

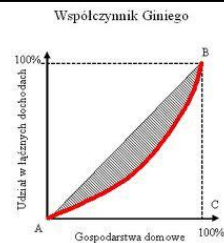
4. Inflacja

*„Z inflacją jest tak samo jak z alkoholizmem.
Gdy człowiek oddaje się pijaństwu,
to tego wieczora może mu to nawet dobrze zrobić.
Dopiero nazajutrz źle się czuje”*

Milton Friedman

5. Dobrobyt dla wszystkich?

Nierównomierne rozłożenie dochodów: współczynnik Giniego

- ocena równomierności rozkładu dochodu narodowego w danym społeczeństwie
- **0**: równe dochody dla każdego
- **1**: skrajne nierówności dochodów

5. Pułapki wzrostu gospodarczego

Hipoteza konwergencji

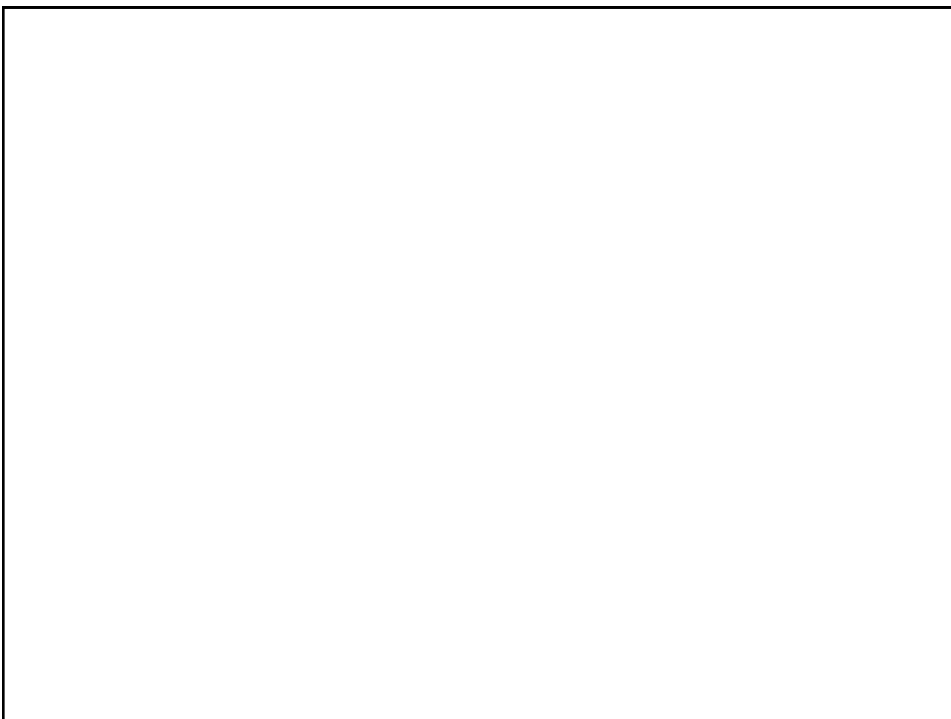
- kraje biedne (słabo rozwinięte) rozwijają się szybciej, a kraje bogate (wysoko rozwinięte) wolniej – w porównaniu do przeciętnej w świecie dynamiki PKB

6. Warsztaty

- Doradcy Gospodarczy Premiera Rzeczypospolitej Polskiej
- **Program Mega Wzrost i Dobrobyt Gospodarczy Polska 2020**

Dziękuję za uwagę!!!